

2015 memoria

5.- ADINGABEENTZAKO ARRETA ETA ZERBITZUAK

5.1.- Prebentzio programak

Departamentu honen eginkizuna da prebentzio arlo jakin eta identifikatu batzuetan lan egitea; hau da, zaugarritasun faktoreak identifikatu diren egoeretan, edo babesgabeziari, kontsumoari edota egokitu ezinari loturiko egoeretan, xedea arazoari alde aurretik eta garaiz heltzea izanik. Beraz, ez da sentsibilizazio, prestakuntza edo informazio programa unibertsalik garatzen, eta beste udal departamentu batzuen esku uzten da zeregin hori.

5.1.1. Adikzioei loturiko prebentzio programak

5.1.1.1- Droga mendekotasunaren kontrako prebentzio programak aisian

Jai eta ospakizunetarako prebentzio eta laguntza programa

Helburua da prebentzio lana egitea hainbat substantziaren kontsumoei loturiko arriskuak txikitzeko jai eta ospakizunetan.

- Adingabeak eta Alkohola programa

Proiektu honen bitartez, sentsibilizazio, informazio eta prebentzio kanpaina bat egiten da alkoholaren gehiegizko kontsumoaz ohartarazteko. Alkohol maila neurtzeko probak egiten dira, gaztea bere benetako maila etilikoaz eta kontsumitzeak dituen arriskuez jabe dadin (gidatzeari dagokionez bereziki). Probak bereziki prestatutako standetan egiten dira, eta borondatezkoak dira.

	Parte hartzaile kop.	Positiboak (%)
Gizonak	463 (%72)	199 (%43)
Emakumeak	179 (%28)	79 (%44)
GUZTIRA	642 (%100)	278 (%43)

	Parte hartzaile kop.	Positiboak (%)
<18 urte	115 (%18)	52 (%45)
18 – 20 urte	294 (%46)	143 (%49)
>20 urte	233 (%36)	83 (%36)
GUZTIRA	642 (%100)	278 (%43)

2015 memoria

- Droga probak

Bi dira ardatzak: debekatutako substantzien probak eta analisiak egitea, eta informazio generiko nahiz pertsonalizatua ematea. Proiektua bereziki pentsatuta dago kontsumitzaileak izan daitezkeen pertsonentzat edo drogei loturiko edozein gaitan interesatuta daudenentzat.

Parte hartzaile kop.	
Gizonak	198 (%70)
Emakumeak	84 (%30)
GUZTIRA	283 (%100)

Parte hartzaile kop.	
14 -17 urte	54 (%19)
18 – 20 urte	115 (%41)
>20 urte	114 (%40)
GUZTIRA	283 (%100)

- Banaketaarduratsuariburuzko prestakuntza

Prestakuntzaren bidez eta prebentzio materiala banatuz, prebentzio lana egiten da Udalak aisia jardueretarako utzitako lokalak erabiltzen dituzten kolektiboekin. Prestakuntza edukiak eta banatutako materialak hiru arlo nagusiri dagozkie: lehen laguntzak, berdintasunaren tratamendua eta banaketa arduratsua. DYAk, Berdintasun Bulegoak eta Festa Jarduerak (Donostia Kultura) laguntzen dute egitasmo honetan. 26 lagunek parte hartu dute prestakuntza jardueretan.

Informazio eta Prestakuntza programa Gazteen Lokaletan

Proiektu honen bidez, adikzioei eta beste jokabide arriskutsu batzuei buruzko informazioa, prestakuntza eta aholkularitza eskaintzen zaizkie Donostiako gazteen lokal pribatuetan elkartzen diren gazteei. 10 lokaletan jarri da martxan programa, eta 147 lagunek parte hartu dute guztira.

Partehartzaile kop.	
Gizonak	116 (%79)
Emakumeak	31 (%21)
GUZTIRA	147 (%100)

2015 memoria

5.1.1.2 - Droga mendekotasunaren kontrako prebentzio programak hezkuntzan

Alkohol Arriskua programa

Alkoholaren kontsumoaren arriskuak murrizteko programa hau bereziki pentsatuta dago ikasleentzat (DBH4, batxilergoa, erdi eta goi mailako Prestakuntza Zikloak, LHI eta HHE), eta oinarritzko bi helburu ditu:

Jokabide arduratsua sustatzea alkoholaren kontsumoari loturiko arriskuen kudeaketan. Erabakiak arduraz hartzeko gaitasuna indartzea alkoholaren kontsumoari loturiko arrisku egoeretan.

Parte hartu duten ikastetxeak eta ikasleak:

Ikastetxe kop.			11
Ikasle kop.	Emakumea	Gizona	GUZTIRA
	217	225	442

Adinaren araberako taula:

14 urte	14	%3,2
15 urte	167	%37,8
16 urte	201	%45,5
17 urte	40	%9,0
18 urte	13	%2,9
19 urte	3	%0,7
Ez dute erantzun	4	%0,9
GUZTIRA	442	%100

5.1.2.- Adingabeen babesgabeziari loturiko prebentzio programak

Babesgabezia pairatzen duen adingabeak eskaera espliziturik egiten ez duenez, oso garrantzitsua da gai honetan eskumena duten administrazio publikoak eraginkortasunez aritzea kasu horien detekzioan. Horretarako, ezinbestekoa da adingabeekin harremanetan dauden profesionalak kasu horiek antzemateko gai izatea. "Unitate Profesionalak" izenekoan barnean, era askotako zentro eta zerbitzuak daude adingabeentzat.

2015 memoria

5.1.2.1. Eskolan eta komunitate ingurunean antzemateko prestakuntza programa

Unitate Profesionalak (UP)	UP	Zentroak	Taldeak	Profesionalak		Guztira	Prestakuntza orduak
				Emakumeak	Gizonak		
Ikastetxeak	43,5	37	109	802	216	1.018	359,5
Haur Eskolak	2	12	5	86	7	93	20
Kiroldegiak	1	10	1	4	2	6	3
Gaztelekuak/Haurtxokoak	1,5	12	6	30	30	60	7
Udaltzaingoa	1	1	5	23	59	82	16
GUZTIRA	49	72	126	945	314	1.239	405,5

5.1.2.2. Aholkularitza eta Esku Hartze Goiztiarra

2015ean, aholkularitza eskaerak bi modutan artikulatu dira: Prestakuntza Programan sartu diren gai modura, edo Esku Hartze Goiztiarreko kasu gisa.

Talde gatazkei buruzko eskaera askotan, adingabe jakin batzuei egiten zaie erreferentzia, konpondu beharreko gatazkaren barnean, eta horregatik landu dira Esku Hartze Goiztiarreko jardura planaren barnean, adingabearekin eta haren ingurunearekin batera lan eginez.

Beste kasu batzuetan, egoerak ebaluatzeko tresnak erabili dira, edo prestakuntza saioetan eskaini ahal izan diren baliabideak ezagutu behar izan dira.

ADINAK	MUTILAK	NESKAK	GUZTIRA
0-3	41	16	57
4-6	97	51	148
7-9	107	44	151
10-12	62	43	105
13-17	73	49	122
18		1	
GUZTIRA	380	203	583

2012-2015 alderaketa											
MUTILAK				NESKAK				GUZTIRA			
2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
123	198	287	380	72	121	157	203	195	319	444	583

2015 memoria

5.1.3.- Prebentzio programa familian

Familia kudeaketa laguntzeko zerbitzua (FLZ)

Adingabeen heziketak familian sortzen dituen arazoak bideratzen laguntzeko beharrak bultzaturik, zerbitzu hau bereziki pentsatuta dago adingabeen garapenean eragina duen edo izan dezakeen era honetako arazo espezifiko bat duten familientzat.

Taldean lan egiten da, egoerak eta ikuspuntuak trukatzuz beste pertsona eta profesional batzuekin, familian esku hartzeko modu berri eta egokiago bat zehazteko helburuarekin.

2014an sortutako taldeak eta 2015ean lanean jarraitu dutenak	2
2015ean sortutako taldeak	7
Taldeetan parte hartu duten kasuak	61
Banakako esku hartzeak	5
Kudeatutako kasuak guztira	96

5.2.- Babesgabezia dauden adingabeen arloan esku hartzeko programak

5.2.1. Gizarte Zerbitzuguneek kudeatutako kasu arinak/moderatuak

Ondoko taulan, 2015eko abenduaren 31n babesgabezia arin edo ertain gisa diagnostikatutako kasuetan (BALORA diagnostiko tresnaren arabera) martxan zeuden esku hartzeak ikus daitezke.

Gizarte Zerbitzuguneak	Kop.	Bizt.<18 (%)
Alde Zaharra, Erdialdea	27	%1,7
Amara, Loiola, Martutene	163	%1,9
Larratxo, Altza	129	%4,1
Gros, Egia	93	%1,9
Antigua	96	%1,5
Intxaurrondo	100	%3,9
Bidebieta, Herrera	59	%4,0
GUZTIRA	667	%2,3

Kasu berrien kopurua eta esku hartzea 2015ean amaitu den kasuen kopurua honako hauek dira:

Kasu berriak	216
Esku hartzea amaitu den kasuak	197

2015 memoria

5.2.2.- Gizarte Zerbitzuekudeatutako kasu larriak

Kasu larriak eta babesgabetasun osoak Foru Aldundiak bere gain hartzen baditu ere, Udalari dagokio hasierako ikerketa eta egiaztatze lana egin eta lehen diagnostikoa egitea. Ondoko taulan, 2015eko abenduaren 31n departamentuak esku artean zituen babesgabeziako kasu larriak, aurrez ikus zitezkeen babesgabetasun osoko kasuak eta erabilitako baliabideak ikus daitezke.

Auzoak	Kop.	Bizt.<18 (%)
Alde Zaharra, Erdialdea	5	%0,3
Amara, Loiola, Martutene	15	%0,2
Larratxo, Altza	14	%0,4
Gros, Egia	15	%0,3
Antigua	14	%0,2
Intxaurreondo	15	%0,6
Bidebieta, Herrera	7	%0,5
GUZTIRA	85	%0,3

Esku hartzea 2015ean amaitu den babesgabezia kasu larri edo babesgabetasun osoko kasu posible berriak:

Kasu berriak	53
Esku hartzea amaitu den kasuak	72

2015 memoria

5.2.3. Esku hartzeko baliabideak

Baliabideak esleitzeko orduan, aintzat hartzen da kasuaz arduratzen den profesionalak adierazitakoa, eta koherentziaz jokutzen da Kasu Planak ezarritako helburuekin.

5.2.3.1 Terapeutak eta hezitzaileak

Profesional hauek gizarte-hezkuntza arloko laguntza eta laguntza psikosoziala ematen diete familiei, gatazkak bideratzeko, babesgabezia egoerak saihesteko, ohitura eta jokabide kaltegarriak ordeztzeko eta bizikidetzeta eta gizarteratzea erraztuko duten gaitasunak eskuratzeko.

Terapeutei edo hezitzaileei esleitutako kasuak larritasun mailaren arabera.

	Terapeutak	Hezitzaileak
Arinak/moderatuak	157	299
Larriak	24	40

Terapeuten eta hezitzaileen banaketa gizarte zerbitzuguneen arabera:

Gizarte Zerbitzuguneak	Terapeutak	Hezitzaileak
Alde Zaharra, Erdialdea	0,15	0,75
Amara, Loiola, Martutene	1,15	6,15
Larratxo, Altza	0,8	4
Gros, Egia	0,7	3,5
Antigua	0,75	4
Intxaurrondo	0,7	3,85
Bidebieta, Herrera	0,15	2,25
GUZTIRA	4,4	24,5

2015 memoria

5.2.3.2 Ebidentzianoinarritutakoprogramak: SafeCare eta IncredibleYears

2014an, Donostiako Udalak hitzarmen bat izenpetu zuen UPV/EHUrekin eta Gipuzkoako Foru Aldundiarekin, ebidentzian oinarritutako bi programa ezartzeko: SafeCare eta IncredibleYears.

SafeCare programak etxea du lan eremu, eta familia arduragabeekin eta 0-5 urteko adingabeekin dihardu. Osasuna, segurtasuna eta heldu/haur interakzioa dira esku hartzearen ardatzak, eta emaitzak epe luzera lortzen dira adigabeen garapen globalean (garapen emozionala, konduktuala eta soziala).

IncredibleYears programak, aldiz, gurasoek eta 3-8 urteko seme-alabek osatutako aldi bereko taldeak erabiltzen ditu. Adingabeek jokabide disruptiboak izan ohi dituzte, eta gurasoek ez dute nahikoa gaitasunik jokabide horiek kontrolatzeko. Esku hartze mugatu baten bidez (saio bat astero, 24 astez), familia sistema bideratzen da, adingabeen garapen positibo bat lortzeko epe luzera.

Hiru erakundeek helburu nagusi bat dute metodologia hauek aplikatzean: hots, nazioartean egiaztatu ahal izan diren emaitzak lortzea epea luzean adingabeen babesgabezia alorrean.

Bi programetan lantzen diren kasuak Donostiakoak eta ikerketan laguntzen duten Gipuzkoako beste udalerrri batzuetakoak dira (Errenteria, Lasarte, Andoain, etab.), eta badira Aldundiaren ardurapeko kasuak ere bai. Hona hemen familia donostiarren datuak:

IncredibleYears

	2014	2015
Adingabeak	25	21
Helduak	38	26
GUZTIRA	63	47

SafeCare

	2014	2015
Programan parte hartu duten familiak	10	21